

શ્રી

પાકોરશતમુખચક્ર મહોત્સવ.

અનંત

મહોતા અમરંતલાલ અનોપરામ ઉર્ફે આફસાતુન.
શ્રી પાકોર તથા નર્મદા નિરાશ્રીત ગારક્ષક કુટુંબ
સ્થાપન કર્તા.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્તા.

મેંદેટી ચંદ્રલાલ બાપુલાલ ધરીયા. પાકોર.
ગીતી.

જ્યેષ્ઠ જન જન જનથી નાનકડાં જનકાંડાં જનકાંડાં
હિંદુઓ નાનકડાં સંતા, આનંદાળ અખિલેશ્વર પ્રભુ પિતાના
હરિન સત્ત્વ કમાળી, સગવડો કુવડાં કળે,
હાથી નહીં હાગો, અમત શિક્ષા અવિચળ ઉપદેશ.

આગત ૧ તી.

પ્રત . ૦૦૦

અંવન : ૨૦૦ - {સર્વે દક્ષ ગ્રાંથીન} - સને ૧૯૧૧.

શ્રી . સત્યપ્રદાશ પ્રિન્સિપ પ્રેસમા શા. પ્રેમચંદ નાદલચંદ તથા
અલ્લાબાઈ શંકરભાઈ ગ્રાંથીએ છાપ્યું. ૬ ગીચીંગાં અમદાવાદ.

કિંમત એક આનો.

ગુજરાતી શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા નિરાશ્રીત ગોરક્ષક કુંડની ગૌરાંગી
૬-૧૨ યાને (પાંજરા પોળ.)

આ ગૌરાંગી કે જે આરેલાલ અમરતલાલના વહીવટથી આવે છે તે છેલ્લા હોપનના દુકાળ પ્રસંગે બિચારાં નિરાધાર મુંગા પ્રાણી-આને પડનાં દુઃખ જોઈ ડોકરના સ્ત્રીશ મેહેતા અમરતલાલ અનોપરામ ઉર્ફે અફલાતુને ડોકરમાં સ્ટેશન જવાની સડક ઉપર કંપાઉન્ડ રાખી રાખી છે જેમાં સેક્ટો જથાબંધ જીવો ગાય, વાઝાં, પાડા, આખલા, કુતરાં, ઘેરાં, મરઘડા, કબુતર કત્યાદિ જીવોનું સંરક્ષણ થાય છે ને તેઓ પોતે તેની પૂર્ણ સંભાળ અરદાસ દેહે નથા યાત્રાગુ અને અફાગુ અહરથોની ઉદારતાથી તે કાર્ય ચલાવાય છે. અમદાવાદ ડી-સ્ટ્રીટ ડોકરના જગજ પદમેજ સાહેબ અહાલુર ડોકર પધારેલા તેમ જ ગૌરાંગીના રાખક અમરતલાલનું કામ જીવોનાં પર પૂર્ણ તથા અરદાસનું જોઈ સર્વિશીષ્ટ આપ્યું છે નથા એ ઉદાર અહરથે તેમ બીજા અહરથોએ ધર્મદા રક્ષમ આપી રૂંદા કાંધે છે. આ પાંજરાપાળનાં કાંઈ પણ રક્ષમ લીધા સીવાય દુઃખી સુખી અપંગ જીવોને દાખલ કરી પાળવામાં આવે છે માટે ધરમાત્માઓને ખરૂં પુણ્ય કરવાનું આ સ્થાન છે. જીવો પુણ્ય છે પણ મદાન બંધાએલું નથી તેથી અહરથોએ તે પર લક્ષ લેવા જરૂરનું છે. ડોકર ક્ષેત્રમાં આ સંસ્થા જરૂરી છે, “અહિંસા પરમો ધર્મ” જીવોને બચાવવાનું તે મોટામાં મોટું પુણ્ય છે. માટે દયાગુ ધરમાત્મા દાણા, રોટલ, કંસાર વિગેરે પોતાની શક્તિ અનુસાર આપી મદદ કરશે. આ ગાયોની પેટીમાં જે કાંઈ નાખશે તે તેનાજ ઉપયોગમાં વપરાય છે. ચાર આના અને તે ઉપરાંત આપનારને પહેાંચ આપવામાં આવશે. અને તેનું નામ ગુજરાતી પંચના અફવાડીક અંકમાં પ્રગટ કરવામાં આવશે.

શાહ. અંદુલાલ આપુલાલ ધરીયા.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાશ્ટ્રિ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૩૩૪૭ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ડાહ્યા શાસ્ત્ર ૨૨

વિષય ૬-૧૪

ડાકોર શતમુખ યજ્ઞ મહોત્સવ.

આફલાતુન આનંદ વિજય.

આહાહા !! પરમાત્માશ્રી ડાકુરાધીશ રણુછોડ રાયજીની અપાર લીલા જગનમાં પ્રદાશ પામી રહી છે, જ્યાં જોઈએ ત્યાં લીલા લહેર સંભળાય છે, અને હાલમાં સર્વ જ્યો શાન્તિ શાન્તિજ પ્રસરી રહી લાગે છે, એ સર્વ પ્રદાર આ શ્રી ડાકુરાધીશનો છે.

વસન્તતિલકા.

ઐશ્વાર્યનાર ધરિશ્રી રણુછોડ રૂપ, ભાળે કૃતી સકળની ભવતાર ભૂપ;
ભક્તોત્તરુમાં સુખદ હીન સદા વિચારી, ડાકોર ખમ વશિયા જન સુખકારી.
એ રામકૃષ્ણ પરશીધર જોજ રૂપ, એ હૃદ યત્ન અતર્ણી બળ જક્ત ભૂપ;
એ સત્ય શ્રેષ્ઠ સદુમાં રણુછોડ, રક્ષામી, શ્રી ડાકુરેશ જગદેશ્વર સત્ય ધામી.

સંકલ્પાવ્યતી વાત છે કે આ ઘોર કલિના મહાન રાજ્યમાં પણ હાલમાં સત્યયુગનો સમય ચાલતો જણાય છે. આજે થોડાંક વર્ષો થયાં આપણા ભારત વર્ષમાં સર્વત્ર સદ્ધર્મ પ્રવૃત્તાયેલો જોવામાં આવે છે. જ્યાં જ્યાં નજર દરિએ છીએ ત્યાં ત્યાં જન સમહનાહૃદયમાં યથા ધર્મ વશેલો છે એમ સાખીત થાય છે. આળૈયોવન વૃદ્ધ એમ સર્વ લોક ધર્મ કાર્યમાં ઉત્સાહી થઈ રહ્યા છે. તેમજ લોકિનાં મન પરમેશ્વર ઉપર પ્રેમ શ્રદ્ધાવાળાં અને પોતાના હૃદયમાં યથાવિધિ જાણવા હત્તેજર બની રહ્યાં છે, અને હામ હામ આવા મહાન યજ્ઞો સત્પુરોના હાથે થતા આપણે જોઈએ છીએ. ગયા વર્ષે આપણા ગુજરાત દેશમાં ધણા યજ્ઞો થયા હતા. “ મહાદ્વિવિષ્ણુયાગ, શતમુખ યજ્ઞ, શહુસત્રયંડી, અયુતત્રયંડી, સોમયજ્ઞ ” એમ ભાગ્યશાળી પુણ્યવંતા લોકો

તરફથી ઘણા યજ્ઞ થયેલા દેશમાં પ્રસિદ્ધ થયા છે. જેવા કે વણસોલ ગામના રહેનાર ત્રવાડી મેવાડા બ્રાહ્મણ ઇવરામ ભટ્ટ તેમણે ગદ સાક્ષના માધ માસમાં મહાદ્વર યજ્ઞ વેદ વિધિસહ કરાવી પોતાની સમગ્ર જ્ઞાતિ ભોજન ત્રણ દિવસ પર્યન્ત કરાવ્યું હતું ખીજે વિષ્ણુયજ્ઞ ડોઢાર નિવાસી સાધુ બૃહત્તાસક સદ્યુકે લાક્ષ્મણસકે ઘણી શ્રદ્ધાથી ડોઢારમાં કરાવી હતો. વળી વડોદરા તાપાના દેવલી ગામમાં ભક્ત-રાજ મનસુખગમે શતમુખ યજ્ઞ મહત્તા ભર્યો કર્યો હતો. પવિત્ર નર્મદા કિનારે ચાણોદ ક્ષેત્રની સમીપમાં ગંગનાથ મહાદેવના સ્થાનમાં ત્યાંના બ્રહ્મચારી મહારાજે મહાદ્વર યજ્ઞ કર્યો હતો. વળી સુરત જિલ્લામાં પાણુ તેવા ત્રણ મહાદ્વર યજ્ઞ થયા હતા. સિદ્ધપુર ક્ષેત્રમાં પાણુ યજ્ઞો થયા હતા. તેમજ સર્વથી મહાન યજ્ઞ સૌરાષ્ટ્ર દેશમાં આવેલા ગોંડલના મહારાજા સાહેબે અયુતયરિ યજ્ઞ એક લાખ રૂપિયા સુધીના ખર્ચ કરી કરાવી હતો. એમ એકંદરે પચ્ચીશ ત્રણ યજ્ઞો શાસ્ત્રોત પ્રાંતમાંજ થયા સંભવાય છે.

યજ્ઞ એ જગત ઊભાના ઊપનના આધાર અને સર્વ પ્રકારના જીવોનું ખીજ છે, સર્વ પ્રકારના હૃદ્ય ભોજોને આપનાર પ્રેમની ઉત્પત્તિ કરનાર અને અને વ્યર્જનાં વ્યવસ્થા સુખ દેનાર યજ્ઞ સમાન ખીજું કાંઈ સાધન નથી.

દૃષ્ટાન્મોગાન્હિવોદેવા દાસ્યન્તે યજ્ઞ ભાવિતાઃ ।

તૈર્દક્ષાન પ્રદાયૈભ્યો યો મુંક્તેસ્તેન ઇ વસઃ ॥ ગી. અ. ૩-૧૨

અર્થ—યજ્ઞ કરવાથી પ્રસન્ન થયેલા દેવો તમોને હૃદ્ય ભોગ આપશે, અને તમો તે દેવોને યજ્ઞ કરી અગ્નિ આપો. દેવતાઓ તમોને સર્વ પ્રકારના ભોજોને આપનાર છે, તેથી તે આપેલા ભોજોનો અદક્ષ તદ્દિ આપનાં માત્ર દેવતા આપેલા ભોજોને ભોગવે છે તે પુરુષ ચાર છે.

યજ્ઞશિષ્ટાશિનઃ સંતો મુચ્યંતે સર્વ કિલ્બિષૈઃ ।

મુંજતેતેત્વયં પાપાયેપંચન્યાત્મ કારણાત્ ॥

૧૩

અર્થ— યજ્ઞના શેષ અન્નનું ભોજન કરનાર સત્પુરુષ સર્વ પાપાથી છુટી જાય છે, અને જેઓ પોતાના ઉદરપોષણ માટેજ અન્નને રાંધી તેનું ભોજન કરે છે, તે પાપી પુરુષ કેવળ પાપનુંજ ભોજન કરનાર છે.

અન્નાદ્ભવતિ ભૂતાનિ પરજન્યાદન્ન સંભવઃ ।

યજ્ઞાદ્ભવતિપરજન્યો યજ્ઞઃ કર્મ સમુદ્ભવઃ ॥

૧૪

અર્થ—અન્નવડે સર્વ જૂત આણી માત્ર ઉત્પન્ન થાય છે, તે અન્ન વરસાદથી પાડે છે. એ વરસાદ યજ્ઞોવડે વરસે છે, એટલે યજ્ઞવડેજ વરસાદ ઉત્પન્ન થાય છે, તેથી યજ્ઞોજ સર્વ સૃષ્ટિને ઉત્પન્ન કર્તા છે.

આ શ્રુતિ પ્રમાણથી સિદ્ધ થાય છે કે યજ્ઞ એજ સર્વ આણી માત્રને ઉત્પન્ન કરનાર અને સર્વ પ્રકારના સુખોના હેતુરૂપ છે. માટેજ શ્રુતિ ભગવતિએ ખીજાં સર્વ કર્મો કરતાં યજ્ઞ કર્મ ઉત્તમ ગણેલું છે.

ગઈ સાલ આપણા દેશમાં ઘણા યજ્ઞો થયા હતા, તેથી નિશ્ચય થાય છે કે ગત વર્ષે સર્વ અહો એકરાશીપર અનિષ્ટ ફળદાયક ગણાતા હતા. ધૂમકેતુ નારાનો ઉદય થયો એ પછી અનિષ્ટ ફળદાયતા દહેવાતો હતો. તેમજ આખા વર્ષનાં ફળ માફા સુકન દર્શાવનારા જાણાવ્યા હતા, તેમજ લોકવાયકા પછુ તેવીજ હતી કે આ સંવત ૧૯૬૬ ના વર્ષની લયંકર છે, કાળ પડશે. નથા જોસી પંડિતો પછુ તેવાજ સમાચાર અનેક પત્રોદ્વારા પ્રકટ કરતા હતા, તો પછુ સર્વથી પહેલો વૈશાખ માસથી શરૂ થઈ વરસાદ આખા ચોમાસામાં અનહદ જળ વૃષ્ટિ કરી અતોલ અન્ન નિપજવ્યું હતું; તેમજ જન સુખાકારી પછુ સારી હતી. તેનું કારણ એજ છે કે યજ્ઞો ઘણા થયા હતા, તેથીજ જળ વૃષ્ટિ પુષ્કળ

અર્ચ હતી, અન્ન ધાણું નીપજ્યું હતું. અને સર્વ લોકોએ ધણાજ સુખ માંસંવત ૧૯૬૬ નું વર્ષ વ્યતિત કરીધું હતું; એ સર્વ પ્રતાપ શ્રી યત્ત નારાયણનોજ છે.

આ ચાલતા વર્ષમાં પણ કેટલાક યજ્ઞ થયા છે, અને થાય છે. તેમાં પણ સર્વથી મહાન્ યત્ત આ વખતે પવિત્ર અને પુન્ય ક્ષેત્ર ડાકાર ધામ કે જે સાક્ષાત્ વૈકુંઠ ધામ ગણાય છે, અને જ્યાં દૂર દેશના લોકો યાત્રાર્થે આવી શ્રી ગોમતી ગંગામાં સ્નાન કરી વૈદ્યદેવાણી ભગવાન શ્રી રણછોડરાયજી મહારાજનાં દર્શન કરી પોતાનાં સર્વ પાપોથી મુક્ત થાય છે, તેવા ધ્યાનમાં મુક્તપદ અભિષાપિ નૈષ્ઠિક બ્રહ્મચારિ મહારાજ શ્રી ઇશ્વરનંદ સદગુરુ સમ્યક્દાનંદજીએ આ અતી સૌભાગ્યદર્શક મહાન યત્ત એક પક્ષ સુધી અખંડ હોમ ચાલે તેવો મહાન્ વિદ્વાન અને અનુભવિક યાત્રિક આચાર્ય શ્રી તથા બ્રહ્મપદધારક પંડિતશ્રી

તથા ઋત્વિજ, અધવર્ચુ હોતા આદી વિદ્વજ્જનોના સંપૂર્ણ સદ્ભાવના પરિશ્રમથી વેદવિદિત વિધિસહ આ શનમુખ યત્ત ચાલુ છે. તે પણ આપણા દેશને અખંડ સૌભાગ્ય સુખ આરોગ્યતા અને જગા વૃદ્ધિ આદી સર્વ મનો હામના સિદ્ધ કરી આપણુ સર્વ ભાઈઓને સંપૂર્ણ સુખ સંપતિ દાતા થશે, એમ અમે માનીએ છીએ. અને યત્ત નારાયણ સ્વરૂપ શ્રી રણછોડરાયજી મહારાજની પ્રાર્થના કરીએ છીએ કે આ યત્ત નિર્વિઘ્ન અને અનિ ઉત્સાહ સહિત વિજય પામે; અને સર્વજનોને ઇષ્ટ ભોગના દાતા હોઇ સુખ સંપત્તિવાન બનાવે ! તથાત્તુ !!

કાહરો.

પાવન સ્થળ ડાકારમાં થાય યત્ત શન મુખ,

જય જય વરત્યો જનવિષે ઉપયુગ અંતર મુખ. ૨

બ્રહ્મચારિ ભાવિક અધિક પાવન પૂર્ણ હમેશ,

કરે યત્ત શ્રદ્ધા ધરી પામી શ્રુતિ ઉપદેશ. ૩

નામ ઇશ્વરાનંદ છે ગુરુ સચ્ચિદાનંદ,
 યજ્ઞ તણા યજ્ઞમાનચે શુભકર્મે આનંદ. ૪
 ધર્મ પંથ ધારણ કર્યો કરવા અતિ ઉપકાર,
 શત મુખ યજ્ઞારંભમાં વરતાયો જયદાર. ૫
 પરમ પુણ્યનું કાજ આ મુખ હેતુ સાક્ષાત,
 ભય વ્યાધી શાન્તી કરણ યજ્ઞ કર્મ વિખ્યાત. ૬
 અન્ય કર્મ કોટિક કરે યજ્ઞ સમૃત્તવ હોય,
 યજ્ઞ અધિક રૂઝ આપશે મુખ સંપતિ શુભ સોય. ૭
 આશિષ અમૃતસાગરી હોજે ક્ષેમ કલ્યાણ;
 વિજય વિજય યજ્ઞ વાંધ જો શતમુખ યજ્ઞ પ્રમાણ. ૮

इति शुभम्.

शाईलविहीनित वृत्त.

સહિની ઉત્પત્તિ આદ્ય સમયે યજ્ઞ થકી તો થઈ,
 ભોગે ભોગ વિલાસ મનવં સહુને સ્થીર ભોગી રહી;
 પ્રાણી જૂત સમસ્ત જગત સહનું તત્વાર્થ યજ્ઞ વિષે.
 એવા યજ્ઞ સ્વરૂપ દાદે જગના આનંદકારી દિસે. ૧
 આહૂતી હવિદ્યાન્ન શ્રેષ્ઠ ગ્રાહિને આપે મુખે સર્વદા,
 જૂતો પંચ સમસ્ત શુદ્ધ કરતા ના કષ્ટ આચે કદા;
 નારાયણ શુભ યજ્ઞદેવ અધિકા શ્રીયજ્ઞકુટે વસે,
 એવા યજ્ઞ સ્વરૂપ હજી જગના આનંદકારી દિસે. ૨
 છે મોટું શુભ કર્મ સ્વર્ગ પદને પ્રાપ્તી કરાવાતણું,
 આ લોકે મુખકાર શ્રેય સહુમાં ને પુણ્યવંતુ ધણું;
 યજ્ઞોથી સહુ દેવ ઈન્દ્ર સરખા રીઝે રૂઝ સ્નેહથી,
 યજ્ઞે સ્થીત વશ્યા દિસે જગધરા નારાયણા નેહથી. ૩
 આ સંસાર ભવાખિંધ તારક હરિ શ્રીયજ્ઞનારાયણા,

પૂજે પ્રેમ અપાર દાદિ મુનિયો જ્ઞાની તપસ્વી બધા;
 વેદોમાં વિસ્તાર પૂર્ણ કરિયો શ્રુતી ગણે શ્રેષ્ઠતા,
 રીઝે સૂર સમસ્ત દષ્ટ બળિથી સંતુષ્ટ પામી સદા. ૪
 ત્રિદિ થાય વિશેષ ભોમિ સહુમાં અન્નો અની નીપજે,
 પામે ભોગ પ્રતાપ વિશ્વ વિધના ને દેહ પાપો તજે;
 વ્યાધિવીણુ શરીર હોય જનનું આરોગ્ય કાનિ મળે,
 કાટી જન્મ કુર્મ કલેશ તજતાં શ્રીયજ્ઞસ્વામી બળે. ૫
 આ સંસાર તરાય યજ્ઞ નિરખી વેદની સૂચનાં,
 સ્વાહા મંગળ મંત્ર શ્રેષ્ઠ વિચરે પાનન ખાત્રો થતાં;
 આહુતી તણિ ધૂમ રહેજ અહતાં આનંદ વ્યાપે અની,
 ભાનુને નલ મંડળે પ્રસરતી શુદ્ધી કરે સર્વની. ૬
 એવો દષ્ટ પ્રતાપ યજ્ઞ સહુમાં સૌ કર્મથી શ્રેષ્ઠ છે,
 બીજા કાટી ઉપાય કર્મ અધિકાં પ્રજો થકી નેષ છે;
 વેદો તત્ત્વ વિચારી યજ્ઞ પ્રભુની સ્તુતી કરે સર્વદા,
 સૃષ્ટિમાં સુખદાર યજ્ઞ સદુથી આનંદકારી સદા. ૭
 જેના પુર્ણ પ્રતાપથી વસુધરા છે સ્થીર શાન્તી ભરી,
 વાયુ વારિ પવિત્ર હોય જગમાં સૂચી સુગંધી ભરી;
 ભાનુને શશિ વ્યોમ સ્થિર વશિયા તે યજ્ઞ પ્રતાપથી,
 યજ્ઞો શ્રેષ્ઠ અભીષ્ટ કારિ જગમાં અમૃતવૃષ્ટિ થતી. ૮

અમૃત આનંદ વિજય.

વસન્તતિલકા વૃત્ત.

ડાકાર ધામ રચિ છે રૂડો યજ્ઞશાળા,
 ભેળા મળ્યા દ્વિજવરો શુભ જ્ઞાનવાળા;
 વિદ્વાન્ લોક સહુ આનંદ ઉર ભાસે,

દેખી દિસે અધિક હર્ષ પુરે પ્રકાસે.	૯
સ્વાહા વેદ સકળ ઋત્વિજ જન ન્યાંહી, પોંચે દ્વની પ્રમળ એ શુભ વ્યોમ માંહી; સૂરો ધરે હરપ યજ્ઞ બલી ગ્રહીને, આનંદ ઉર પ્રસરે જન આ વહીને.	૧૦
વેદાદ્વની અધિક ગર્જતિ અગ્ર માંહી, ભાનુ શશી વિમળ મંડળ શુદ્ધ ત્યાંહી, આહુતિ પામી ધૃત જ્વાળ પ્રકાશતી છે, આપી સુગન્ધ સધળે ભુમિ ઉજ્જ્વલી છે.	૧૧
હોમાય કુંડ મહિતો યવ તીલ ભારી, ધારા પટે વૃતતાણી જન મુખકારી; કુટો સ્વ્યા શન ત્યાં વળિ વન્હિ સ્થાપે, ઋત્વિજ પાંચ શન આહુતિ સર્વ --	૧૨
કાંધા વિશાળ શુભ મંડપ તેહ સ્થાને, ખેડા ત્યાં દ્વિજવરો સુરની સમાને; થાયે અધિક શુભ સામનણાંજ ગાન, સોપાન સ્થાન દિસતાં સુરનાં વિમાન.	૧૩
ગાન્ધર્વ ગાન કરતા વશિ વ્યોમ માંહી, વિદ્યા ધરો નિવિધ વેશ સગ્ગવિ ત્યાંહી; વાનો વિચિત્ર નયમાં શુભ વાઘ સંગ, નૃત્યો કરે ગણિક દિનર જોડી રંગ.	૧૪
પંકતી દિસે દ્વિજ નણી સુરના સમાણી, ફુલ દ્રવ્ય હાથ ગ્રહિને મુખ વેદ વાણી; કુટો સમગ્ર મદિ અસિ અતિ પ્રકાસે, વિષ્ણુ માળ સમ મંડપ શ્રેય ભાસે.	૧૫

હોમાય તીલ ધૂતને યવ અતિ ભારી,
થાયે પ્રસન્ન નિરખી નર તેમ નારી;
પાયે નમે સક્રમ લોકજ પ્રેમ ધારી,
ભારી ભક્ત હરખે ઉરમાં અપારી. ૧૬

દોહરા.

ચૈત્ર શુક્લ નવમીદિને રામ જન્મ ઉત્સાહ,
આરંભાયો યત્ત આ વહે લોક મુખ વાહ. ૧૭
યત્ત તણા આચાર્ય જે અહસ્પતી સમ જેહ,
પંડિત શિવશંકર દિમે પ્રભુરામ મુત તેહ. ૧૮
પંડિત મહાશંકર વળી સતોપરામના મુત.
માનિત યત્ત કરાવવા યોગ્ય પુરૂષ અદ્ભુત. ૧૯
અહાને આચાર્ય થઈ ગ્રહી શ્રેષ્ઠના સાર,
સ્વસ્ત્રી જ્ઞાનથી યોગના ઉત્તમ નિજ અધિકાર. ૨૦
ગત વર્ષે ક્રાયલિ વિષે શતમુખ યત્ત કરનાર.
મનમુખરામ શુભ ભક્ત તે આચાર્ય યત્ત મોઝાર. ૨૧
વિશાળ શુભ મંડપ રચ્યો કીધા છે શત કુંડ,
એક કુંડ પાછળ વળી ત્રણ લઘુ કુંડે જુંડ. ૨૨
એક એક કુંડે વસ્ત્રા હોતા આહાર પાંચ,
પાંચશત વિપ્રો વરણમાં જેહ ધરિ તન આંચ. ૨૩
સ્વર્ગતણા સુર સગળ જે ક્યું નિમંત્રણ આજ,
વ્યોજાવા વિધિ મંત્રથી યત્ત દર્શનને કાજ. ૨૪

મનહર છંદ.

બાણી આ મહાન કાજ શતમુખ યત્ત તણું,
દરશન કરવાને આવે લોક દોડતા;
નિહાળી નિહાળી રૂઢી રચના મંડપ તણી,

યત્ત નારાયણને સરવ હાથ જોડતા.
 સલા બ્રહ્મ સારિખી છે બ્રાહ્મણ તણી અપાર,
 નમી નમી પાય લાગે મન મેલ મોડતા;
 ભાખે અમરતલાલ આનંદ આનંદ વ્યાપો,
 યત્તને નીરખવાને લાખો લોક દોડતા. ૨૫
 દુગ્ગને પતાકા રૂડા મંડપ ઉપર જાગે,
 તોરણ બાંધ્યાં છે ચારે બાજુ તો શોભાય છે;
 જાણે મુનિજન તણા યત્તશાળા છે અપાર,
 શહજ મુખથી વેદ વાગી ઉચરાય છે.
 નભ મંડળેથી જયકાર શબ્દ સંભળાય,
 સુરલોક થપ્પા વૃષ્ટિ સુચનની થાય છે;
 કહે અમરતલાલ આનંદ આનંદ દિસે,
 નરનારી તણાં નેહુ મુખ મલકાય જ. --- ૨૬
 મેદની ચલી છે યત્ત કાજ અતી લોક નાગી.
 જય જય વદે યત્ત નારાયણ મુખથી:
 ઉરમાં અપાર શ્રદ્ધા ધારી નરનારી સદૃ.
 નિરખે નયન નેહુ યત્તશાળા મુખથી.
 આપે યત્ત દારણે મદદ મનિવાન જન.
 અનેક જન્મ તણા છુટે ભવ દુઃખથી;
 કહે અમરતલાલ એથી છે અધીક પુણ્ય,
 યત્ત કરનાર જાએ ધન્ય માતા કુખથી. ૨૭
 કોટીક કરમ ખીજાં નહી યત્તની સમાન,
 તન ધન સુખને પ્રજુતા પુરી આપશે;
 જગમાં અભય સુખ યશ અતી પામે એહ,
 યત્ત નારાયણ તેનાં કોટી દુઃખ કાપશે.

યજનાં દરશન થાય વળી મનતા દેખાય,
તરે આખુ કુળ તેનું યજ જપ જપશે;
કહે છે અમૃતલાલ શાસ્ત્રનું સિદ્ધાંત લાખુ,
તેના નર નારું પુણ્ય મોટા નહીં માપશે.

ભુજંગી વૃત્ત.

૩૫ નુદિને યજ આરંભ ટીધા, મહાભાગ્ય જેનુ રૂડો લાભલીધા;
પ્રભુ રાજ્ય કરવા રૂકુ યજ કર્મ, કલિમાં અતી શ્રેષ્ઠ એ શુદ્ધ ધર્મ. ૨૯
મહાકાર્ય આપૂર્ણ લાવેશી થાશે, ખરે નિર્જનાં દુષ્ટ કર્મા પળાશે.
અને પુણ્યનો પથ આ શુદ્ધ જાણો, ધરી રનેહ સાચા પુરો ભાવ આણુ.

મંદા કાન્તા વૃત્ત.

ભાળોભાઈ અનુપ રચના યજ કેરી અપારી,
જેતાં સર્વે જનમ મુધરે લાગ્ય સંપૂર્ણ ભારી,
આનેા રોગ નાશ સુખદા આવવો દોહિલો છે,
માટે સેજે અધિકઉરથી લ્હાય આ દેહનો છે. ૩૧
૩૬ સ્થાને યજન રચિયો નિર્થ ડાકાર માંડી,
આમી સાચા જગત સદુના રાય રણુછોડ ન્યાંડી;
પુણ્યાભા આ સકળ ભુમિ છે યજને યોગ્ય સારી,
પાને વશિયા જગતપતિજે આપ શ્રી ગીરધારી. ૩૨

દોહરો.

રમેા જમેા રજિયાત થઈ કરો યજ દર્શન,
શ્રદ્ધા ધારી પૂજતાં થાશે બ્રહ્મ પ્રસન્ન. ૩૩
અમૃત લાલતણી દિસે વાણી અમૃત તુલ્ય,
પરમાથ કામેા કરો અવસર દિસે અમૃત્ય. ૩૪
શતમુખ યજ સમુ દિસે ધો પાસનનું પુણ્ય,
અધિક અધિક મહિમા કહે વેદ શાસ્ત્ર સદુ મુન્ય. ૩૫
પૂર્વ થકી પણુ યજમાં થાય ઉપદ્રવ આપ,

રાક્ષસ યત વિષેકરે અધિક વિજ પરિતાપ.	૩૬
આયજેપણુ વિધન બહુ આત્યાં દિસે અપાર,	
પણુ શ્રી હરિ પ્રતાપથી ઉતરિયા તે પાર.	૩૭
થશે યત નિર્વિદ્ધ મય કૃપા રાય રણુછાય,	
પ્રતાપથી પૂરણુ થયાં પહોંચ્યા મનના ઢાડ.	૩૮
દયા રાંદર શુભ નામના આશિષુ પાવન જન,	
યત કાળ શિવપર ધર્મ કરવા યશ વિખ્યાત.	૩૯

અક્ષાતુન સુકર્મ નિરિક્ષા.

ગૌશાળા પ્રબન્ધ.

ગીતી.

જન મન મંગળ આહો, ગાયો કરી શેવ સદા કરુણે;
પાપ શિષ્ટે પણ હજને ચંદ્રી વિમાને સ્વર્ગે સચરણે. ૧

શ્રેયકૃતાર્થ.

સવૈયા. લાવણી ચાલ.

હું ઝંઘર નિવાસી દિગ્ગજ નામ મેં આક્ષાતુન ધર્મ.
નન મન ધન અર્પણુ કરિ એમાં ગોરક્ષાનું કામ કર્યું. ૨૬.
ગાળા વય પરદેસ ગુજરી હતું મુલકમાં હું ફરિયો,
મદારાષ્ટ્ર સૌરાષ્ટ્ર માળવા દેખ્યો ચોદિશનો દરિયા;
કોંકણ કન્ઠ કલંજર કોટા હર્ણાકટ કાશી વિચર્યો,
ભાત ભાતના લોક નિહાળ્યા પહાડ પશુથી નવ ડરિયો.
અત્રિક મળ્યા ધનવાન જગનમાં અંતર મુજનું નહીં હર્યો,
નનમન ધન અર્પણુ કરિ એમાં ગોરક્ષાનું કામ કર્યું. ૩.
ઉતરા ખંડ હિમાલય દેખ્યો કાશ્મીર પંચથ ફર્યો,

અમૃતસર મુલતાન અને લાહોર જનાં પાણુ નહિ ડ્યેં;
 હરદાર ને લક્ષમણુ ઝોલા બદીકાશ્રમ સર્વે ક્યેં,
 ઝોતુખંધ રામેશ્વર દેખ્યાં, સર્વ મુલક સંધાન ક્યેં.
 દરિ મુસાફરી સંદટ સૈયાં તત્ત ધર્મનું તત્ત ભયુ,
 નન મન ધન અર્પણુ દરિએમાં ગોરક્ષાનું દામ ક્યું. ૨
 સત્ય ધર્મમેં શ્રેષ્ઠ વિચાર્યો ગોરક્ષા કરવી મ્હારે,
 સર્વ થઈ એ પુણ્ય અધિક છે અડસટ નીરથ ક્યા ભારે;
 એહ સમો નહિ અધિક ધર્મ છે દરિ અમૃત જીને હારે,
 તોપણુ ગોધન પાળું ઘટથી સાચા સાગન છે મ્હારે.
 દુખ દેખ્યાં ગોમાતા કેગાં તેથી માહર દોલ ડ્યું,
 નન મન ધન અર્પણુ કરિ એમાં ગોરક્ષાનું દામ ક્યું. ૩
 વડિલ પિતાની પુંજ સરવ મેં ગાયોને અર્પણુ કાંધી,
 મહુ અંઆ નમ્રો મેં હાથે અલખ કુકીરી મેં લીધી;
 બાણું ગૂઝળન ગાય હમારી અમૃત દિક્ષા તો લીધી,
 દેહ ધર્યો મેં ગાયો માટે પસલી પીધી તે પીધી.
 જીવિત મુદિ સાગન એ પાળું અખુટ ધન ભંડાર ભયુ;
 નનમન ધન અર્પણુ દરિ એમાં ગોરક્ષાનું દામ ક્યું. ૪
 જપન સાલ દુકાળ ભયંદર કોટિ ગાય મરતી ભાળી,
 અંતરમાં બહુ દયા ઉપતી ગોધનું મરતી ખાળી;
 બૂખ દુઃખથી દીન બનેલી ઘણી ગાય મેનો પાળો,
 ગોશાળા ત્યાં સ્થાપિ ત્યારથી પીડા પશુ નખી ટાળી.
 હું જાણું ગો સેવા કરતાં મનુષ દેહનું કાજ સર્ચું,
 નન મન ધન અર્પણુ દરિ એમાં ગોરક્ષાનું દામ ક્યું. ૫
 ત્યાં રાગ રણછોડ બિરાજે યદુર નગર દિસે સારુ,
 ગોશાળા ગાયોને રહેવા કીધું સ્થાન ત્યાંહી પ્યારું;
 ખાય પીએ આનંદ કરે છે ગાયરૂપ ધન છે મ્હારું,

દુઃખ અમૃતલાલ તાણી કે મળે ગાયને મુખ સારઃ
 ધાર્મિક જન બહુ ધર્મ જાણિને ધાસ દાણુ ધરમાંહિ ભયું,
 તન મન ધન અર્પણુ કરિ એમાં ગોરક્ષાનું કામ ક્યું. ૬
 ગાય પ્રતાપે ગુણવત બનિયો ડોકર નગર અનૂપમ છે,
 યાત્રા વાંચી આવે સર્વદા ધર્મિકજન ગો પોપક છેઃ
 ખાપ ધાસ દાણુ ગોમાતા અધિક અચરજ લાગે છે,
 લોકો સર્વ બુદ્ધિએ આવી કોધન ધાન્યજ આપે છે.
 ગાયમાનની સેવાનું કળ સમજી મુદ્રત સદળ ભયું;
 તન મન ધન અર્પણુ કરિ એમાં ગોરક્ષાનું કામ ક્યું. ૮
 શતમુખ યજ્ઞ થઈ કળ ગાઝુ ગાય તણું પોપણુ કરતાં,
 આલોકિ મુખ હોય અધીકુ અતે વૈકુંઠ વીચરતાં;
 ગો માતા આશીર્વા આપતાં પાપ દુઃખવ્યાધી હરતાં,
 પામે પ્રેમદા મુત મુદાગી અમૃત દોહત ... ગરતાં
 પ્યારેલાલ તણું એ કાજ ગાયોમાં મુજ મજ ક્યું,
 તન મન ધન અર્પણુ કરિ એમાં ગો રક્ષાનું કામ ક્યું. ૮

આફલાતુન સાહસ પરિવર્તન.

સુભેચ્છા.
 ગીતી.

જનમ ધર્યો જગમાંડી સદળ થયો સદુ કરતાં ગો સેવા.
 ગોધન નિરખી હરણું દિન દિન પામે અમૃત કળ મેવા. ૯
 સંવૈયા.

ગાય તણી સેવા કરતાં મેં ઉમર આખિ ગુમાવી આપ,
 શહસ્ત્ર પશુ સતોપે નિશદિન એ રાજ રણુછોડ પ્રતાપ;
 હું તો છેક ગરિય છું બ્રાહ્મણ પૂરણુ કોણુ કરે આ કાજ,
 શિરપર મારે સમસ્ત મોટા શ્રી રણુછોડરાય મહારાજ. ૧૦

જ્ય હજારો પળે પ્રભુથી ગાયો ધાસ દાણા બહુ ખાય.
 ટેક ધરેલા પાળે પ્રભુજી બે અંતર નિઃકપટી થાય;
 મુજ અંતર છે શુદ્ધ સર્વદા ટેક મુજનો પાળે હંસ.
 કંઈ દિનથી આવે ગૌશાળા ટેક પળાવે શ્રી ભુગદાશ. ૧
 હજુ ન્યૂનતા એક વાતની ખુશુ છે ગાયોનું સ્થાન,
 શીત જાનાં કષ્ટ સળે છે કોઈ વિચારે ભુદ્ધિવાન;
 પરમ પુણ્ય આ કારજ માંડી ગાયોને સુખ અતી થનાર.
 ગાયોનાં સંદટ હરવાને કોઈ નીકળે દિલ દાનાર. ૨
 ચારીમાં વળે ધન ત્યારે કે અગ્નિમાં બળે સમરન.
 કદી ગુલ્ય દંડ ભય પામે કે જળમાં ખેંચાવે વરન;
 ગરો નડે તન બાધી જાગે સ્વેદ ખાય છે ધન અપાર.
 માટે ધનને હાથે ખરચે આંખે ભાળી સત્ય પ્રદાર. ૩
 ગાયોને રહેતો છે મહાન દેરી અતી જરૂર,
 દરેક વિસામે ગાયો માટે કોઈ નીકળે સમજણ રૂર.
 અધિક પુણ્ય છે એક દારમાં ગાયોનાં સુખ હરિદો આપ.
 નિજ હાથે ખરવી યશ પામે વાંધે જગમાં પૂર્ણ પ્રતાપ. ૪
 દોહરો.

ગાયોનાં સંદટ લોકો જાનો કો ધનવાન,
 દયા દરી દિન પશુ તણી આંધા આશ્રમ સ્થાન. ૧૫
 પરમારથ આ દામ છે ગાય સુખને કાજ.
 અમે અધિક ઉપદેશિયે સહાય થશે મહારાજ. ૧૬
 વાણી અમૃતદાત્રીની અમૃત તુલ્ય અમૃત-ય.
 મુલભ પંથ ધન વાપરો રખે કરો કો ભૂલ. ૧૭
 આજ દુનિયામાં અધિક દગ લોકોનું બેર.
 દગાય નહિકો માંનવી ગરો પંથ શુભ ધાર. ૧૮

